

Agyry — adamyň bedeniniň aýrylmaz bölegidir. Ol keseller we şikesler barada habar berýär, howpdan gaça durmaga kömek edýär we saglyk meseleleri barada duýduryş berýär. Emma haýsy agyry iň güýçli hasaplanýar we hakykatdanam şeýle agyry barmy?

Adamda iň güýçli agyry haýsy?

Haýsy agyrynyň iň güýçludigini anyk aýtmak mümkin däl. Her bir adamyň agyry duýgulary aýratyn we köp faktorlara baglydyr: fiziki çydamlylykdan we dözümden başlap, bedeniň anatomiki aýratynlyklaryna çenli. Şeýle-de bolsa, lukmanlar agyry şkalasynda beýleki agyrylardan has ýokary bolan birnäçe agyry görnüşini aýratyn belleýärler.

Klaster baş agyrasy

Dogrum agyrasyndan güýçli zat ýok diýen pikir bar bolsa-da, lukmanlar iň güýçli agyry duýgularynyň klaster baş agyrasy wagtynda ýüze çykýandygyny aýdýarlar.

Klaster baş agyrylary — iň ýokary intensiwlikdäki çydap bolmajak baş agyrylary bilen häsiýetlendirilýän ýiti agyryly tutgaýlaryň bir toparydyr. Tutgaýyň dowamlylygy gysga bolup, takmynan 15 minut dowam edýär, ýöne iň güýçli agyry sindromy adamyň emosional we fiziki ýagdaýyna çuňňur täsir edýär.

Şeýle-de bolsa, klaster baş agyrasy sebäpsiz hasaplanýar: “Laboratoriýa we gurallary barlagda lukmanlar hiç zat tapmaýarlar, ýöne muňa garamazdan, kelle agyrýar. Bu, agyry garşy ulgamlaryň işiniň bozulmagy bilen baglanyşyklydyr” diýip, Seçenow adyndaky PMGMU-nyň nerw keselleri kafedrasynyň professory, “Beýniň ekologiýasy” taslamasynyň ýolbaşçysy Alekseý Danilow aif.ru-a aýtdy.

Üçlü nerwiniň newralgiýasyndaky agyry

Üçlü nerwiniň newralgiýasy ýa-da trigeminal newralgiýa wagtynda ýüze çykýan agyry sindromy hem çydap bolmajakdyr. Bu ýagdaýdaky duýgular, beýnide nerwiň gysylmagy wagtynda ýüze çykýan agyry bilen häsiýetlendirilýär. Meşhur neýrohirurg Piter Janet bolsa, bu agyrynyň adam tarapyndan başdan geçirilen iň gorkunç agyry görnüşidigini hasaplaýardy.

Diş agyrasy

Absesslerdäki diş agyrasy hem güýçli we intensiwligi bilen tapawutlanýar. Bu agyry sindromy esasan pulpitiň ýa-da diş nerwiniň ýanmagy wagtynda ýüze çykýar. Ol ýiti kesmeler we pulsasiýalar bilen häsiýetlendirilýär we dürli gyjyndyryjylaryň täsiri astynda güýçlenýär: temperaturanyň ýiti üýtgemeginden başlap, turşy we duzly iýmitlere çenli.

Tebigy dogrum agyrasy

Käbirleri üçin bu görnüş agyry şkalasynda birinji orunda durýar, beýlekiler bolsa, dogrum agyrasy bedeniň fiziki we anatomiki aýratynlyklaryna baglylykda beýle güýçli duýulmaýandygyny hasaplaýarlar. Şeýle-de bolsa, dogrum agyrasy iň güýçli agyrylaryň biri bolup, tutgaýlar wagtynda we dogrum prosesinde ýüze çykýar. Emma her bir adamyň agyry çägi aýratyn: ol bolup biler ýa-da asla duýulmaz.

Aýnur JORAÝEWA
Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli
dünýä dilleri institutynyň talyby